

امتحان باانتهم در نظریه میدان کوانتی II

تیرماه ۱۳۹۱
طراح سوال
محمد مهدی شیخ حسینی

(1) نظریه میدان کوانتی با گرویدار $SU(N)$ ؛ فرم N فرم (chiral) در پیمایش بیادی و یک اسکالر ϕ با N پیمایش $\psi_{L,a}$ بازنه زبراد نظریه میدان

$$\mathcal{L} = \frac{1}{4} \text{Tr} F_{\mu\nu}^2 + \sum_{a=1}^N \bar{\psi}_{L,a} \not{\partial} \psi_{L,a} + (D_\mu \phi)^\dagger (D^\mu \phi) - \frac{\lambda}{4} (\phi^\dagger \phi)^2$$

که تمام جلات $\psi_{L,a}$ و ϕ در پیمایش $SU(N)$ قرار دارند و

$$D_\mu \psi_{L,a} = \partial_\mu \psi_{L,a} + ig A_{\mu b} \psi_{L,a} \quad ; \quad \psi_L = \frac{1}{2}(1-\gamma_5)\psi \quad ; \quad D_\mu \phi = \partial_\mu \phi + ig [A_{\mu b} \phi]$$

- (1-1) الف) بعد جری کوچهتر از 4 ؛ ب) بعد جری برابر چهار ؛ پ) بعد جری پنج ؛ ت) بعد جری شش دارند را بنویسید. این جلات را بر حسب رفتار آنها تحت تبدیلات T, P, C در نظر بگیرید.
- (2-1) کدامیک از جلات فوق در سطح یک حلقه در نظر گرفته می شود؟
- (3-1) دانسته برآید $\phi \rightarrow G \phi$ که G پیمایش $SU(N)$ است در سطح جهت حساب کنید.
- (4-1) ثابت پیمایش را در شرط پیمایش محوری (Axial Gauge) $n \cdot A = 0$ که n یک چاربردار در فضا (فضا گویا، زمان گویا، توکویا) است انجام دهید.

- (5-1) کنش η (ghost) که ناشی از ثبت پیمایش محوری است را بدست آورید.
- (6-1) تبدیلات BRST، تبدیلات Q که کنش پیمایش ثبت شده را نامورد کنی را بدست آورید.
- (7-1) فرموله تبدیلات BRST قسمت قبل را Q بنویسید، نشان دهید که $Q^2 = 0$.
- (8-1) معادله β در سطح یک حلقه را برای نظریه میدان فوق بدست آورید. آیا معادله β به ثبت پیمایش وابسته است؟

(2) برای مدل استاندارد ذرات بنیادی که یک نظریه میدان کوانتی (chiral gauge theory) با تقارن پیمایش $SU(3)_C \times SU(2)_L \times U(1)_Y$ است؛ میدانهای فرمیونی (کوارکها و لپتونها) در پیمایش $(3, 2, 1/6)$ و یک ذره اسکالر (هیگز) در پیمایش $(3, 1, 1/3)$ قرار دارند.

- (1-2) توابع β مربوط به جهت شدنی پیمایش را بر حسب پیمایش از انرژی در بازه 10 MeV تا 10 TeV در محاسبه کنید.
- (2-2) جدول PDG مراجعه کنید. جرم Z کوچهتر از 125 GeV در نظر بگیرید.
- (3-2) توابع β را در بازه انرژی $10 \text{ TeV} - 10^{16} \text{ GeV}$ در محاسبه کنید.
- (4-2) فرض کنید که مدل استاندارد فعلی مدل جری (از فرمیونها) جرم 1 TeV (صاف شود) قسمتهای (1-2 و 2-2) را دوباره حل کنید و توابع β را در بازه فوق رسم کنید.

موفق باشید
دکتر محمد مهدی شیخ حسینی